

Trestní řízení a pořádková pokuta

Pokud policejní orgán uloží subjektu uchovávajícím data pořádkovou pokutu dle § 66 odst. 1 tr. ř., ačkoli je zřejmé, že jeho požadavek na poskytnutí požadovaných informací nebyl ze strany tohoto subjektu jednoznačně odmítnut, porušuje tím jeho právo na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a jeho vlastnické právo podle čl. 11 odst. 1 Listiny.

(Nález Ústavního soudu České republiky sp.zn. I.ÚS 710/23 ze dne 30.5.2023)

Ústavní soud rozhodl o ústavní stížnosti stěžovatelky obchodní společnosti Seonet Multimedia, s. r. o., sídlem O., zastoupené JUDr. O. M., Ph.D., advokátem, sídlem H.K., proti usnesení Okresního soudu v Ostravě ze dne 23. prosince 2022 č. j. 0 Nt 28047/2022-27 a usnesení Policie České republiky, Městského ředitelství policie Ostrava, oddělení hospodářské kriminality, ze dne 10. listopadu 2022 č. j. KRPT-2699-299/TČ-2022-070781, za účasti Okresního soudu v Ostravě a Policie České republiky, Městského ředitelství policie Ostrava, oddělení hospodářské kriminality, sídlem Na Hradbách 1500/22, Ostrava, jako účastníků řízení, tak, že usnesením Okresního soudu v Ostravě ze dne 23. prosince 2022 č. j. 0 Nt 28047/2022-27 a usnesením Policie České republiky, Městského ředitelství policie Ostrava, oddělení hospodářské kriminality, ze dne 10. listopadu 2022 č. j. KRPT-2699-299/TČ-2022-070781 byla porušena ústavně zaručená základní práva stěžovatelky podle čl. 11 odst. 1 a čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Usnesení Okresního soudu v Ostravě ze dne 23. prosince 2022 č. j. 0 Nt 28047/2022-27 a usnesení Policie České republiky, Městského ředitelství policie Ostrava, oddělení hospodářské kriminality, ze dne 10. listopadu 2022 č. j. KRPT-2699-299/TČ-2022-070781 se zrušují.

Z odůvodnění

I. Skutkové okolnosti případu a obsah napadených rozhodnutí

1. Ústavní stížností podle čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy České republiky (dále jen "Ústava") a § 72 a násl. zákona č. [182/1993](#) Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o Ústavním soudu"), se stěžovatelka domáhá zrušení v záhlaví označených rozhodnutí s tvrzením, že jimi došlo k porušení jejich ústavně zaručených základních práv a svobod zakotvených v čl. 10, čl. 11, čl. 13, čl. 26 odst. 1 a čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen "Listina").

2. Z ústavní stížnosti a předložených podkladů se podává, že v záhlaví specifikovaným usnesením Policie České republiky, Městského ředitelství policie Ostrava, oddělení hospodářské kriminality (dále jen "policejní orgán"), byla stěžovatelce, coby poskytovatelce hostingových služeb, uložena podle § 66 odst. 1 zákona č. [141/1961](#) Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, pořádková pokuta ve výši 20 000 Kč, jelikož do 4. 11. 2022, kdy skončila doba povolení sledování na základě povolení ke sledování osob a věcí ve smyslu § 158d odst. 3 trestního řádu, vydaného Okresním soudem v Ostravě (dále jen "okresní soud") ze dne 6. 9. 2022 č. j. 0 Nt 30034/2022-8, v rozporu s § 66 odst. 1 trestního řádu bez dostatečné omluvy neuposlechla výzvy ÚZČ, Expozitura Ostrava, ze dne 15. 9. 2022 č. j. UZC-37178-3/ČJ-2022-2800E3, vydané na základě povolení okresního soudu ze dne 6. 9. 2022 č. j. 0 Nt 30034/2022-8 ke sledování osob a věcí ve smyslu § 158d odst. 3 trestního řádu, a nevydala požadovanou detailní zálohu veškerého aktuálního

obsahu e-mailové schránky X.

3. Stížnost stěžovatelky proti usnesení policejního orgánu okresní soud napadeným usnesením zamítl podle § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu. Po přezkoumání věci shledal, že požadavek na sledování obsahu složek e-mailové schránky X byl stěžovatelce řádně doručen do datové schránky včetně poučení podle § 66 odstavec 1 trestního řádu a stejně tak byly do její datové schránky řádně doručeny urgencye ze dne 26. 9. 2022 a 24. 10. 2022. Stěžovatelka však bez dostatečné omluvy výzvy neuposlechla a požadované detailní zálohy veškerého aktuálního obsahu dané e-mailové schránky řádně a včas nevydala. Okresní soud se neztotožnil s námitkou stěžovatelky, že předmětná pořádková pokuta byla uložena v rozporu s trestním řádem. Zdůraznil, že stěžovatelka byla ze strany policejního orgánu opakovaně poučována, že v případě nesplnění povinnosti jí může být uložena pořádková pokuta až do výše 50 000 Kč, a že v souladu s § 158d odstavec 3 trestního řádu bylo řádně vydáno povolení ke sledování osob a věcí. Za těchto okolností nebylo možno podle jeho názoru učinit závěr, že by postup policejního orgánu v dané věci byl nepřiměřený. Na tom nemohla nic změnit ani skutečnost, že následně poté byly požadované údaje stěžovatelkou orgánům činným v trestním řízení řádně poskytnuty.

II. Argumentace stěžovatelky

4. Stěžovatelka v ústavní stížnosti namítá, že poté, co jí byla doručena příslušná výzva policejního orgánu, požádala policejní orgán o zpřístupnění předmětného soudního rozhodnutí, přičemž se toliko pokoušela v dobré víře ověřit, zda jsou splněny zákonné podmínky prolomení listovního tajemství. Má za to, že okresní soud porušil její procesní práva, když jí upřel možnost seznámit se s rozhodnutím, kterým byla založena její vynutitelná právní povinnost. Konstatoval-li okresní soud v odůvodnění napadeného rozhodnutí, že v případě povolení soudu podle § 158d trestního řádu jde o "záruku zákonného průběhu trestního řízení", jde podle stěžovatelky o pohled nepřiměřeně zužující, neboť nezohledňuje skutečnost, že ve hře jsou práva fyzických a právnických osob, která se samotným průběhem trestního řízení přímo nesouvisí. Poukazuje na to, že e-mailová schránka obsahuje také osobní údaje, proto musí dodržovat povinnosti vyplývající z nařízení GDPR. Prvotním účelem jejich subjektivních práv, jejichž ochrany se ústavní stížností domáhá, jsou subjektivní práva třetích osob - jejich zákazníků, jejichž soukromí může být dotčeno. Analogicky odkazuje na nález Ústavního soudu ze dne 11. 6. 2019 sp. zn. II. ÚS 3533/18 (N 111/94 SbNU 331; všechna rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na <http://nalus.usoud.cz>), který se týká mlčenlivosti advokáta. Má za to, že nemůže být trestána za to, že chtěla řádně ověřit existenci povolení soudu. Je přesvědčena, že má právo seznámit se přímo s daným soudním rozhodnutím a že nepostačí, je-li o existenci své povinnosti informována jen policejním orgánem.

III. Vyjádření účastníků řízení

5. Ústavní soud vyzval podle § 42 odst. 4 zákona o Ústavním soudu účastníky řízení a Okresní státní zastupitelství v Ostravě, aby se vyjádřili k ústavní stížnosti.

6. Okresní soud ve vyjádření plně odkázal na odůvodnění svého napadeného usnesení s tím, že stěžovatelce byl ze strany policejního orgánu řádně doručen požadavek na sledování obsahu příslušné e-mailové schránky, a to na základě povolení okresního soudu ke sledování osob a věcí ve smyslu § 158d odstavec 3 trestního řádu. Stěžovatelce byly opakovaně zaslány urgencye, avšak ani na základě nich aktuální obsah e-mailové schránky nevydala. Nesplnila tak svou povinnost, proto byla postížena pořádkovou pokutou. Neztotožnil se s námitkami stěžovatelky, že bylo nepřiměřeným způsobem zasaženo do jejích základních práv, ani s tím jejím přesvědčením, že došlo k porušení povinnosti vyplývající z nařízení GDPR. Podle jeho názoru jde v daném případě o výjimku, kdy k

vydání a zpřístupnění požadovaných údajů je zapotřebí povolení soudu ke sledování osob a věcí ve smyslu § 158d odst. 3 trestního řádu.

7. K dotazu Ústavního soudu okresní soud podáním ze dne 27. 4. 2023 Ústavnímu soudu sdělil, že předmětná věc nebyla projednávána v režimu utajení.

8. Policejní orgán ve svém vyjádření uvedl, že povolení soudu se k žádosti o vydání aktuálního obsahu e-mailové schránky standardně nepřikládá, a to vzhledem ke skutečnosti, že významné procento povolení je vydáváno v režimu utajené písemnosti, stupně utajení "Vyhrazené". Současně sdělil, že požádá-li dotčená společnost o zaslání příslušného rozhodnutí soudu a toto nepodléhá utajení, že jí kopii výrokové části rozhodnutí zašlou. Je-li příslušné rozhodnutí vydáno v režimu utajené písemnosti, předloží jeho výrokovou část k nahlédnutí fyzické osobě, která jedná za poskytovatele služby a zároveň splňuje podmínky stanovené v § 6 zákona č. [412/2005](#) Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti. Konstatoval, že v nyní posuzovaném případě povolení v režimu utajené písemnosti vydáno nebylo, a současně uvedl, že stěžovatelka o jeho zaslání nežádala.

9. Pro dokreslení sdělil policejní orgán přehled průběhu úkonu realizovaného expoziturou ÚZČ E4 Hradec Králové s tím, že podle sdělení odpovědných pracovníků expozitury Hradec Králové byla stěžovatelce dne 14. 9. 2022 doručena prostřednictvím datové schránky žádost o vydání předmětných obsahů komunikace, na kterou nereagovala. Dne 29. 9. 2022 jí byla odeslána prostřednictvím datové schránky urgence, na kterou rovněž nereagovala. Dne 12. 10. 2022 byla stěžovatelka urgována telefonicky, kdy bylo hovořeno s panem O., který sdělil, že technik společnosti byl nemocen a že žádost vyřídí. Dne 19. 10. 2022 byla stěžovatelka opětovně urgována telefonicky, bylo hovořeno s panem O., který sdělil, že prověří stav. Následně volal, že požadují zaslání soudního povolení. Dne 20. 10. 2022 bylo stěžovatelce doručeno "Sdělení k žádosti o vydání soudního Povolení", ve kterém jí bylo vysvětleno, že zaslání kopie povolení soudu není možné, neboť toto je v režimu utajené písemnosti, stupně utajení "Vyhrazené", a že nemá žádnou osobu, která splňuje podmínky stanovené v § 6 zákona č. [412/2005](#) Sb. Opětovně bylo požadováno vydání předmětných obsahů komunikace. Dne 14. 11. 2022 stěžovatelka doručila expozituře Hradec Králové prostřednictvím datové schránky požadované obsahy komunikace.

10. Okresní státní zastupitelství v Ostravě nevyužilo možnosti vyjádřit se k ústavní stížnosti, čímž nastoupila domněnka, že se vzdalo postavení vedlejšího účastníka řízení. Ústavní soud proto s ním jako s vedlejším účastníkem dále nejednal.

11. Stěžovatelka následně využila svého práva repliky, v níž v reakci na vyjádření okresního soudu uvádí, že nikterak nezpochybnuje legitimitu veřejného zájmu na objasnění trestné činnosti ani z tohoto zájmu vyplývající povinnost fyzických a právnických osob k poskytnutí součinnosti. Zdůrazňuje, že problém netkví v tom, zda je možné listovní tajemství prolomit, ani v tom, že zákonnost a přiměřenost takového postupu je garantována rozhodnutím soudu, nýbrž v tom, že jí nebylo toto rozhodnutí soudu předloženo a nebylo jí tak umožněno ověřit, zda tato jinak nesporně existující formální podmínka byla splněna, příp. v jakém rozsahu. Zásadně se pak neztotožňuje s obsahem vyjádření policejního orgánu. Poukazuje na to, že z vyjádření policejního orgánu je zřejmé, že postup spočívající v nepředkládání rozhodnutí soudu poskytovatelům služeb je uplatňován plošně, neboť často jde o utajované informace, a že policejní orgán tedy takto postupuje i v případech, kdy o utajované informace nejde. Stěžovatelce není zřejmé, proč dané nesporně relevantní informace nemohou být poskytovateli služeb zpřístupněny bezprostředně a bez žádosti již ve výzvě policejního orgánu. Podle stěžovatelky je absence právní úpravy zakládající předvídatelný procesní postup státních orgánů v obdobných věcech kladena k její tíži namísto toho, aby byla systémově řešena státními orgány. Tvrdí, že nejednala obstrukčně, nýbrž přiměřeně mezerovité právní úpravě a důsledkům, které by mohlo neoprávněné zpřístupnění uživatelských dat přivodit. Sankční opatření

vyvozené vůči ní orgány činnými v trestním řízení pouze proto, že důsledně dbala o ochranu důvěrných informací uložených na jejích zařízeních, nerespektuje podle ní zásady potřebnosti a přiměřenosti, a proto je v rozporu s ústavně zaručenými základními právy, a to jak těmi, jichž je sama nositelkou, tak i těmi, jejichž ochranu jí dle aplikovatelných právních předpisů přísluší zajišťovat. Uzavírá, že policejní orgán se vůbec nepokusil nalézt řešení umožňující optimální (a tedy jediné ústavně konformní) vyvážení v kolizi stojících práv a veřejných zájmů. I kdyby byl výklad příslušných ustanovení trestního řádu zastáván orgány činnými v trestním řízení správný, nic to podle jejího mínění nemění na tom, že vyvození trestního důsledku vůči ní nebylo ani nezbytné ani přiměřené, neboť jednala v dobré víře a nikoli obstrukčně, a proto je nutno uložení pořádkové pokuty považovat za protiústavní zásah do jejích práv.

IV. Procesní předpoklady řízení před Ústavním soudem

12. Ústavní soud posoudil splnění procesních předpokladů řízení. Shledal, že ústavní stížnost byla podána včas oprávněnou stěžovatelkou, která byla účastnicí řízení, v němž byla vydána rozhodnutí napadená v ústavní stížnosti. Ústavní soud je k jejímu projednání příslušný. Stěžovatelka je právně zastoupena v souladu s § 29 až 31 zákona o Ústavním soudu. Její ústavní stížnost je přípustná (§ 75 odst. 1 téhož zákona a contrario), neboť vyčerpala všechny zákonné procesní prostředky k ochraně svého práva.

V. Posouzení důvodnosti ústavní stížnosti

13. Ústavní soud ustáleně judikuje, že je podle čl. 83 Ústavy soudním orgánem ochrany ústavnosti a tuto svoji pravomoc vykonává mimo jiné tím, že podle čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy rozhoduje o ústavní stížnosti proti pravomocnému rozhodnutí a jinému zásahu orgánů veřejné moci do ústavně zaručených základních práv a svobod [srov. též § 72 odst. 1 písm. a) zákona o Ústavním soudu]. Není součástí soustavy soudů (čl. 91 odst. 1 Ústavy), není jim instančně nadřizen, a nezasahuje do rozhodovací činnosti soudů vždy, když došlo k porušení "běžné zákonnosti nebo k jiným nesprávnostem", ale až tehdy, představuje-li takové porušení zároveň porušení ústavně zaručeného základního práva nebo svobody [srov. např. nálezy Ústavního soudu ze dne 25. 1. 1995 sp. zn. II. ÚS 45/94 (N 5/3 SbNU 17)]. V řízení o ústavní stížnosti tedy není sama o sobě významná námitka "nesprávnosti" napadeného rozhodnutí, a není rozhodné, je-li dovozována z hmotného či procesního (podústavního) práva.

14. Z ustálené judikatury Ústavního soudu rovněž vyplývá, že zásahy do rozhodování orgánů činných v trestním řízení v přípravném řízení Ústavní soud považuje, s výjimkou situací mimořádných, za všeobecně nepřipustné, případně nežádoucí (srovnej např. usnesení ze dne 21. 11. 2003 sp. zn. IV. ÚS 213/03, usnesení ze dne 30. 6. 2003 sp. zn. IV. ÚS 262/03 a další). Možnost ingerence Ústavního soudu do přípravného řízení je pojmána restriktivně, s omezením jen na ta vybočení z hranic podústavního práva, jež jsou povahy extrémní. Jinak řečeno, kasační intervence má své místo pouze v případech zjevného porušení kogentních ustanovení podústavního práva, kdy se postup orgánů činných v trestním řízení vymyká ústavnímu, resp. zákonnému procesněprávnímu rámci a jím založené vady, případně jejich důsledky, nelze v soustavě orgánů činných v trestním řízení, zejména obecných soudů, již nikterak odstranit (srov. usnesení ze dne 25. 1. 2006 sp. zn. III. ÚS 674/05).

15. Podstatou ústavní stížnosti stěžovatelky je námitka, že okresní soud porušil její procesní práva, když jí upřel možnost seznámit se s rozhodnutím, kterým byla založena její vynutitelná právní povinnost.

16. Ústavní soud po posouzení věci shledal, že ústavní stížnost stěžovatelky je důvodná, neboť napadenými rozhodnutími byla porušena její práva na ochranu vlastnictví podle čl. 11 odst. 1 Listiny a na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny.

a) Obecná východiska

17. Připouští-li ústavní pořádek České republiky průlom do ochrany práva na respektování soukromého a rodinného života, děje se tak toliko a výlučně v zájmu ochrany demokratické společnosti jako takové, případně v zájmu ústavně zaručených základních práv a svobod jiných [srov. článek 8 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen "Úmluva"), čl. 7 Listiny, čl. 12 odst. 3 a čl. 13 Listiny]. Sem spadá i nezbytnost daná obecným zájmem na ochraně společnosti před trestnými činy a dále tím, aby takové činy byly zjištěny a potrestány (§ 1 trestního řádu).

18. K omezení osobní integrity a soukromí může tedy ze strany veřejné moci dojít jen výjimečně a jen je-li to nezbytné, a účelu sledovaného veřejným zájmem nelze dosáhnout jinak. Při nedodržení některé podmínky jde o zásah protiústavní [viz např. náleze ze dne 29. 2. 2008 sp. zn. I. ÚS 3038/07 (N 46/48 SbNU 549)]. Jestliže ústavní pořádek připouští průlom do této ochrany, děje se tak pouze a výlučně v zájmu ochrany demokratické společnosti (čl. 7 odst. 1 věta druhá Listiny ve spojení s čl. 8 odst. 2 Úmluvy). Přípustný je tak pouze zásah do základního práva nebo svobody člověka ze strany veřejné moci, jde-li o zásah nezbytný v uvedeném smyslu [náleze ze dne 27. 9. 2007 sp. zn. II. ÚS 789/06 (N 150/46 SbNU 489)].

19. Komunikační svobodou se podle judikatury Ústavního soudu rozumí projev realizace soukromého života, jako součást soukromí. Kromě ochrany obsahu předávaných zpráv a informací se chrání skrze komunikační svobodu i vnější okolnosti, za nichž se komunikace uskutečňuje - místo, čas, druh a způsob komunikace. Evropský soud pro lidská práva z čl. 8 Úmluvy, který garantuje právo na respekt k soukromému a rodinnému životu, jakož i k obydlí a ke korespondenci, z práva na soukromý život dovodil i právo na informační sebeurčení. Opakovaně zdůraznil, že sběr a uchovávání údajů týkajících se soukromého života jednotlivce spadají pod rozsah čl. 8 Úmluvy, přičemž sem patří i právo na ochranu před sledováním, hlídáním a pronásledováním ze strany veřejné moci a žádný důvod neumožňuje vyloučit z pojmu soukromého života aktivity profesní, obchodní či sociální (srov. usnesení ze dne 12. 11. 2014 sp. zn. I. ÚS 1638/14).

20. Policejní orgán je oprávněn v řízení o úmyslném trestném činu používat operativně pátrací prostředky, kterými se kromě jiného rozumí právě sledování osob a věcí (§ 158b odst. 1 trestního řádu). Používání operativně pátracích prostředků přitom nesmí sledovat jiný zájem než získání skutečností důležitých pro trestní řízení. Tyto prostředky je možné použít jen tehdy, nelze-li sledovaného účelu dosáhnout jinak nebo bylo-li by jinak jeho dosažení podstatně ztíženo. Práva a svobody osob lze omezit jen v míře nezbytně nutné (§ 158b odst. 2 trestního řádu). Má-li být sledováním zasahováno do nedotknutelnosti obydlí, do listovního tajemství nebo zjišťován obsah jiných písemností a záznamů uchovávaných v soukromí za použití technických prostředků, lze je uskutečnit jen na základě předchozího povolení soudce (§ 158d odst. 3 trestního řádu). Povolení ke sledování lze vydat jen na základě písemné žádosti. Žádost musí být odůvodněna podezřením na konkrétní trestnou činnost a též v ní musí být uvedeny, jsou-li známy, údaje o osobách či věcech, které mají být sledovány. V povolení musí být stanovena doba, po kterou bude sledování prováděno a která nesmí být delší než šest měsíců (§ 158d odst. 4 trestního řádu). Pokud nebyly při sledování zjištěny skutečnosti důležité pro trestní řízení, je nutno záznamy předepsaným způsobem zničit (§ 158d odst. 8 trestního řádu). V jiné trestní věci, než je ta, v níž bylo sledování provedeno, lze záznam pořízený při sledování a připojený protokol použít jako důkaz jen tehdy, je-li i v této věci vedeno řízení o úmyslném trestném činu nebo souhlasí-li s tím osoba, do jejíchž práv a svobod bylo sledováním zasahováno (§ 158d odst. 10 trestního řádu).

21. Na pořádkovou pokutu je přitom třeba nahlížet jako na nástroj, který umožňuje zajistit nerušený a důstojný průběh procesních úkonů trestního řízení [srov. např. nález ze dne 1. 8. 2005 sp. zn. IV. ÚS 31/05 (N 147/38 SbNU 167)]. Vždy musí být nepochybně a jednoznačně prokázáno, že nastaly okolnosti vyjmenované v § 66 odst. 1 trestního řádu, aby uložení pořádkové pokuty orgánem činným v trestním řízení neodporovalo principu ústavní ochrany lidských práv a svobod [srov. nález ze dne 21. 6. 2001 sp. zn. III. ÚS 766/2000 (N 94/22 SbNU 311)].

b) Aplikace obecných východisek na posuzovanou věc

22. Z napadených usnesení policejního orgánu a okresního soudu v nyní posuzovaném případě vyplývá, že stěžovatelce byl ze strany policejního orgánu doručen požadavek na sledování obsahu složek e-mailové schránky X, který byl vydán na základě povolení okresního soudu ze dne 6. 9. 2022 č. j. 0 Nt 30034/2022-8 ke sledování osob a věcí ve smyslu § 158d odst. 3 trestního řádu. Povolení je řádně odůvodněno a vyplývají z něj všechny podstatné okolnosti, které k jeho vydání okresní soud vedly. Požadavek i následné urgencye byly stěžovatelce prokazatelně řádně doručeny do datové schránky, a to včetně poučení podle § 66 odstavec 1 trestního řádu, což stěžovatelka nijak nerozporuje.

23. Sám policejní orgán ve svém vyjádření k ústavní stížnosti sdělil přehled průběhu úkonu realizovaného expoziturou ÚZČ E4 Hradec Králové (sub bod 8). Uvedl, že stěžovatelce byla dne 14. 9. 2022 doručena prostřednictvím datové schránky žádost o vydání předmětných obsahů komunikace, na kterou nereagovala. Dne 29. 9. 2022 jí byla odeslána prostřednictvím datové schránky urgencye, na kterou rovněž nereagovala. Dne 12. 10. 2022 byla stěžovatelka urgována telefonicky, kdy bylo hovořeno s panem O., který sdělil, že technik společnosti byl nemocen a že žádost vyřídí. Dne 19. 10. 2022 byla stěžovatelka opětovně urgována telefonicky, bylo hovořeno s panem O., který sdělil, že prověří stav. Následně volal, že požadují zaslání soudního povolení. Dne 20. 10. 2022 bylo stěžovatelce doručeno "Sdělení k žádosti o vydání soudního Povolení", ve kterém jí bylo vysvětleno, že zaslání kopie povolení soudu není možné, neboť toto je v režimu utajené písemnosti, stupně utajení "Vyhrazené". Opětovně bylo požadováno vydání předmětných obsahů komunikace. Dne 10. 11. 2022 byla stěžovatelce uložena pořádková pokuta a dne 14. 11. 2022 stěžovatelka doručila expozituře Hradec Králové prostřednictvím datové schránky požadované obsahy e-mailové komunikace.

24. Současně policejní orgán ve vyjádření k ústavní stížnosti konstatoval, že požádá-li dotčená společnost o zaslání příslušného rozhodnutí soudu a toto nepodléhá utajení, že jí kopii výrokové části rozhodnutí zašlou, že v nyní posuzovaném případě povolení v režimu utajené písemnosti vydáno nebylo, avšak že stěžovatelka o jeho zaslání nežádala.

25. Z uvedeného je zřejmé, že policejní orgán si ve svých tvrzeních protiřečí. Na jedné straně uvádí, že v posuzovaném případě povolení v režimu utajené písemnosti vydáno nebylo, ale současně tvrdí, že dne 20. 10. 2022 bylo stěžovatelce doručeno "Sdělení k žádosti o vydání soudního Povolení", ve kterém jí bylo vysvětleno, že zaslání kopie povolení soudu není možné, neboť toto je v režimu utajené písemnosti. Rovněž policejní orgán ve vyjádření konstatuje, že stěžovatelka nežádala o zaslání povolení okresního soudu ke sledování osob a věcí, zároveň však zmiňuje, že dne 19. 10. 2022 stěžovatelka telefonicky požádala policejní orgán o zaslání příslušného povolení okresního soudu ke sledování osob a věcí.

26. Byť stěžovatelka o zaslání povolení okresního soudu ke sledování osob a věcí požádala až po urgencích ze strany policejního orgánu, nelze akceptovat shora uvedené vysvětlení policejního orgánu, ve kterém policejní orgán podává protichůdné informace.

27. Ústavní soud dotazem u okresního soudu zjistil, že posuzovaná věc nebyla projednávána v režimu

utajení, proto nebyl dán žádný důvod k tomu, aby policejní orgán odmítl stěžovatelce poskytnout kopii povolení ke sledování osob a věcí ve smyslu § 158d odst. 3 trestního řádu vydaného okresním soudem dne 6. 9. 2022 č. j. 0 Nt 30034/2022-8, z něhož jí plynula povinnost vydat obsah e-mailové schránky X. Uvedené platí tím spíše za situace, kdy podle vyjádření policejního orgánu, jak bylo již shora zmíněno, se povolení soudu k žádosti o vydání aktuálního obsahu e-mailové schránky standardně nepřikládá, ale požádá-li dotčená společnost o zaslání příslušného rozhodnutí soudu a toto nepodléhá utajení, že jí kopii výrokové části rozhodnutí zašlou.

28. V dané souvislosti nelze rovněž pomíjet, že stěžovatelka je poskytovatelkou hostingových služeb, je tedy subjektem uchovávajícím data, jimž právní řád přisuzuje vysoký stupeň ochrany. Na ochraně stěžovatelky je závislé efektivní prosazení práv osob, jejichž uživatelská data jsou na zařízeních stěžovatelky uložena. Obsah příslušné e-mailové komunikace tvoří součást soukromí stěžovatelky, resp. dalších dotčených osob. Umožní-li orgán veřejné moci svým rozhodnutím či jiným zásahem seznámení se s jejím obsahem třetím osobám proti vůli některého z jejích účastníků, zasáhne tím vedle vlastnického práva podle čl. 11 odst. 1 Listiny také do práva na ochranu listovního tajemství či tajemství jiných písemností a záznamů podle čl. 13 Listiny. Oprávněnost tohoto zásahu pak nutno posuzovat z těch hledisek, zda k němu došlo na základě zákona a v jeho mezích. Takovýto zásah musí šetřit podstatu a smysl dotčených základních práv. Musí sledovat legitimní cíl a být přiměřený k jeho dosažení [srov. např. usnesení ze dne 30. 1. 2019 sp. zn. IV. ÚS 2975/18 (U 4/92 SbNU 368)].

29. S ohledem na výše uvedené považuje Ústavní soud požadavek stěžovatelky na zaslání povolení okresního soudu ke sledování osob a věcí podle § 158d odst. 1, odst. 3 trestního řádu za relevantní. Policejnímu orgánu nic nebránilo, aby stěžovatelce na její žádost poskytl povolení okresního soudu ke sledování osob a věcí (či přinejmenším, je-li pro to dán relevantní důvod, výrok tohoto rozhodnutí).

30. Z § 66 odst. 1 trestního řádu se (mimo jiné) podává, že kdo bez dostatečné omluvy neuposlechne příkazu nebo nevyhová výzvě, které mu byly dány podle tohoto zákona (trestního řádu), může být i policejním orgánem potrestán pořádkovou pokutou do 50 000 Kč. Porušení stanovených podmínek (v daném případě výzva policejního orgánu k vydání požadované detailní zálohy veškerého aktuálního obsahu e-mailové schránky X) musí být však nepochybně a jednoznačně prokázáno a pouze v takovém případě může příslušný orgán uvažovat o užití sankce (pořádkové pokuty) a jedině za takto bezpečně zjištěných podmínek (prokazatelně existujících) může příslušný orgán zákonem stanovenou sankci použít (srov. již shora zmíněný nálezný sp. zn. III. ÚS 766/2000).

31. V nyní posuzované věci porušení uvedených podmínek nelze mít za jednoznačné a nepochybné, když ze spisového materiálu a z vyjádření policejního orgánu k ústavní stížnosti zjevně vyplývá, že požadavek policejního orgánu nebyl ze strany stěžovatelky jednoznačně odmítnut. Naopak z vyjádření policejního orgánu plyne, že stěžovatelka byla ochotna požadovanou zálohu aktuálního obsahu e-mailové schránky X vydat, avšak relevantně požadovala předložení předmětného povolení okresního soudu ze dne 6. 9. 2022 č. j. 0 Nt 30034/2022-8 ke sledování osob a věcí ve smyslu § 158d odst. 3 trestního řádu (či alespoň výrok tohoto rozhodnutí), přičemž prokazatelně nešlo o věc vedenou v režimu utajení. Policejní orgán však povolení okresního soudu stěžovatelce neposkytl a uložil jí pořádkovou pokutu, kterou byla sankcionována za to, že se v souladu se svými povinnostmi vůči nositelům jiných základních práv snažila v dobré víře ověřit, zda jsou splněny zákonné podmínky prolomení listovního tajemství.

VI. Závěr

32. Na základě shora rozvedených důvodů nelze než konstatovat, že postupem policejního orgánu (později aprobovaným i okresním soudem) došlo k porušení práva stěžovatelky na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny a k zásahu do jejího vlastnického práva podle čl. 11 odst. 1 Listiny, neboť

jí byla uložena finanční sankce, která vycházela ze stavu, který neměl oporu v ústavně konformním výkladu předmětných právních norem.

33. Garance vlastnického práva podle čl. 11 Listiny se v první řadě dotýká vztahu mezi jednotlivcem a státem, když zajišťuje povinnost veřejné moci jednat tak, aby do vlastnického práva jednotlivce nezákonně nezasahovala. Zároveň integrální součástí ochrany majetkových práv je též ochrana legitimního očekávání, které vychází především z právní úpravy a ustálené judikatury. Takto stěžovatelka legitimně očekávala, že nemůže být zasaženo do jejích majetkových práv, neboť odůvodněně dbala na ochranu soukromí jednotlivce. Pokud jí přesto byla uložena ze strany policejního orgánu pořádková pokuta, jež neměla oporu v ústavněprávně konformním výkladu dotčených právních norem, došlo k porušení jejího základního práva vlastnit majetek zakotveného v čl. 11 odst. 1 Listiny.

34. Ústavní soud proto ústavní stížnosti stěžovatelky podle § 82 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu vyhověl a rozhodl, že napadenými rozhodnutími bylo porušeno její právo na spravedlivý proces zaručené čl. 36 odst. 1 Listiny a právo na ochranu vlastnictví podle čl. 11 odst. 1 Listiny. V návaznosti na to podle § 82 odst. 3 písm. a) zákona o Ústavním soudu v záhlaví specifikovaná rozhodnutí okresního soudu a policejního orgánu zrušil.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Odškodnění \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Hodnocení důkazů](#)
- [Adhezní nárok \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání](#)
- [Účinné vyšetřování \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vazba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výkon trestu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Trestní odpovědnost](#)
- [Předávací vazba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Trestní odpovědnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Oběť trestného činu](#)